

کاهش هزینه نگهداری و تعمیرات با استفاده از تکنیک CBM

در شرکت سایپا پرس

حسین محبوبی
کارشناس مهندسی مکانیک
کارشناس مسئول نت ماشین آلات
شرکت سایپاپرس
Mahbobi@saipapress.com

جواد اکبری
کارشناس مهندسی برق
کارشناس نت ماشین آلات
شرکت سایپاپرس
j.akbari@saipapress.com

جواد ولی پور
کارشناس ارشد مهندسی کنترل
رئیس نگهداری و تعمیرات
شرکت سایپاپرس
valipour@saipapress.com

چکیده:

هدف از این مقاله بررسی تاثیر نگهداری و تعمیرات پیش‌بینانه (Condition-based Maintenance) برای استفاده از حداکثر عمر مفید دستگاه، افزایش راندمان زمانی دستگاه، جلوگیری از تعمیرات، باز و بسته کردن بی مورد دستگاه، اجرای برنامه لازم جهت تعمیرات، افزایش قابلیت اطمینان و عملکرد دستگاه، کاهش نظارت مستمر بر وضعیت دستگاه به واسطه استفاده از تجهیزات، تحت کنترل داشتن تجهیزات و کاهش هزینه تعمیر و نگهداری و حصول اطمینان از کارآیی صحیح و آماده به کار بودن آنها می‌باشد. روش عمدۀ در این خصوص استفاده از آنالیز ارتعاشات برای تجهیزات دوار است. در این راستا الکتروموتورهای دارای حساسیت بالا برای پایش انتخاب شد. با اجرای شدن این روش در شرکت سایپا پرس از خرایی الکتروموتورها اصلی پرس در سالن پرس شاپ و پمپ‌های هیدرولیک مربوط به سالن مجموعه سازی جلوگیری شده است. با توجه به گذشت ۶ ماه از آغاز اجرای CBM در شرکت سایپا پرس نتایج حاصله در کاهش هزینه نگهداری و تعمیرات دو سالن چشمگیر می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: MTTR، MTBF، نگهداری و تعمیرات پیش‌بینانه (CBM)، کاهش هزینه نگهداری

۱- مقدمه

در هنگام بررسی و آمار گیری از وضعیت سلامت ماشین‌الات به کمک المانهای جانبی و ابزار دقیق گاهی مواردی که حاکی از حالت غیر نرمال می‌باشد مشاهده می‌گردد. اغلب اتفاق می‌افتد که با مشاهده یک وضعیت و یا رفتار غیر عادی در حال کار که معمولاً با ابزار و وسایل خاصی صورت می‌گیرد فهمیده می‌شود که یک حادثه در حال شکل گیری و در حال وقوع بوده و ممکن است باعث شکست و از کار افتادگی تجهیز گردد.

اینگونه علائم به صورت ناگهانی اتفاق نمی‌افتد بلکه ایجاد آنها به شکلی است که قابل تشخیص است و با استفاده از این تشخیص و قبل از ایجاد حادثه اقدامهای لازم انجام و به سمت منبع اشکال هدایت می‌گردد. نگهداری و تعمیرات بر اساس شرایط (CBM) Condition Based Monitoring، از تکنیکهای مدرن اندازه گیری و پردازش عالیم، برای عیب یابی دقیق و دستیابی به شرایط فنی دستگاه‌ها در حین بهره‌برداری استفاده نموده، و مشخص می‌نماید که در چه موقع عملیات نگهداری و تعمیرات مورد نیاز خواهد بود. سیر تحولات در نگهداری و تعمیرات (نت) نشان می‌دهد که گامهای اولیه در پیاده‌سازی نت در